

Nr. 2520.19.08.2009

RAPORT DE MONITORIZARE ALTERNATIVĂ A MEDIULUI în rezervația naturala Cheile Madei (Măzii) de pe teritoriul comunei Balșa jud. Hunedoara.

I. Scopul monitorizării alternative a mediului

Monitorizarea alternativă, prin activități de voluntariat, a factorilor de mediu și a biodiversității reprezintă una din activitățile principale ale Grupului Ecologic de Colaborare Nera (*detalii pe www.gecnera.ro*). Prin această activitate voluntarii care activează în cadrul centrului de voluntariat al GEC Nera, colectează informații privind starea factorilor de mediu și a biodiversității în zona ariilor naturale protejate precum și despre cele mai frecvente și periculoase fenomenele de agresiune împotriva mediului provocate de activitățile antropice.

De regula informațiile sunt percepute la nivelul simțurilor umane de bază iar abilitățile de selectare a acestor informații, în funcție de relevanța lor pentru scopul propus, au fost dobândite de către voluntari în urma unui training de specialitate.

Acolo unde există indicii relevante privind o posibilă poluare a apei și solului se realizează la fața locului și analize ale probelor cu ajutorul truselor portabile pentru analize aflate în dotarea GEC Nera.

Informațiile colectate sunt înscrise în formulare de monitorizare alternativă a mediului iar pe baza lor, GEC Nera întocmește rapoarte periodice de monitorizare, incluzând concluzii privind starea mediului și recomandări privind direcții de acțiune.

Aceste rapoarte sunt distribuite autorităților publice responsabile de implementarea politicilor de mediu în zonă și presei.

Rapoartele de monitorizare au rolul de a furniza informații alternative din zona societății civile și de a contribui la fundamentarea de decizii care să prevină și să stopeze fenomenele de agresiune împotriva mediului.

II. Zona și perioada de monitorizare

În data de 16 august 2009 voluntarii GEC Nera au realizat o misiune de monitorizare a rezervației naturale Cheile Măzii de pe teritoriul comunei Balșa județul Hunedoara pe un traseu de 3,5 Km ce a inclus:

- *Cursul râului Valea Geoagiului* între amonte de intrarea în sectorul de chei dinspre localitatea Mada și aval de intrarea dinspre localitatea Balșa.

- *Peștera Zidită* situată în aceeași zonă pe peretele vestic al masivului Pleșa Mare din Munții Metaliferi.

III. Starea factorilor de mediu și a biodiversității în zona monitorizată .

a) Apa

Pe toată zona monitorizată apa râului Valea Geoagiului are o turbiditate scăzută. Obiectele din apă sunt vizibile la adâncimea de 90 cm la intrarea în sectorul de chei dinspre Mada.

Pe întregul traseu parcurs în apa râului există abandonate izolat deșeuri și ambalaje.

În locul numit „ Izvorul cu apă acră”, la cca 600 m amonte de la intrarea în sectorul de chei dinspre localitatea Mada, este prezent fenomenul de eutrofizare pe traseul vechiului curs al râului.

Regimul natural de scurgere a râului Valea Geoagiului în locul numit „ Izvorul cu apă acră” a fost modificat pe o lungime de cca 30 m în urma execuției unor lucrări în albie.

Debitul izvorului de apă mineralizată, situat pe malul drept, la nivelul albiei râului, la cca 600 m de la intrarea din aval în sectorul de chei, este de cca 10 l/s.

Regimul natural de scurgere al izvorului a fost modificat prin executarea unui prag deversor la ieșirea cursului subteran din stâncă.

b) Solul și formațiunile geologice

În zona monitorizată, pe întregul traseu există, abandonate izolat, ambalaje de plastic, în special lângă vetrele de foc. Zona punctului turistic „Izvorul cu apă acră” a fost igienizat de către voluntari.

În locul numit „ Izvorul cu apă acră”, la cca 600 m de la intrarea din aval în sectorul de chei, s-au executat lucrări de excavare a albiei și malurilor iar cursul natural al râului a fost deviat pe o lungime de cca 30 m.

Pe o porțiune 600 m de la intrarea din aval în sectorul de chei morfologia albiei și malurilor a fost modificată prin circulația unor utilaje grele care a lăsat urme de șenile.

c) Aerul

În perioada monitorizată nu au fost percepute modificări ale parametrilor aerului.

d) Biodiversitatea

Pe întreg traseu monitorizat există resturi arse de arbori tineri și vetre de foc care au distrus vegetația ierboasă din locurile de popas (8 cazuri).

IV. Ecoturismul

În apropierea zonei monitorizate nu există campări omologate. Turiștii campează în locuri care nu au utilități minime destinate protejării mediului (toaile, locuri de preparare a hranei, recipiente de colectare a deșeurilor și ambalajelor, sursa de apă curentă și instalații de colectare a scurgerilor de ape uzate, etc.).

Sistemul informațional din teren destinat promovării regimului de arie

naturală protejată a rezervației naturale Cheile Măzii și a patrimoniului natural și cultural - istoric din zonă este inexistent.

În interior, rezervația nu are o infrastructură de vizitare amenajată (punți, poteci, puncte de observare, etc.). Potecile și vadurile create prin turism neorganizat prezintă riscuri considerabile de accidentare iar pe traseu nu există avertizări în acest sens.

Pe traseul monitorizat au fost întâlniți cca 30 de turiști care practicau turism neorganizat de pasaj în rezervație sau activități de agrement în locații de campare improvizate de la intrarea în sectorul de chei. În toate campările improvizate există abandonate ambalaje din plastic și gunoi menajer precum și vetre de foc.

La Peștera Zidită pereții sunt inscripționați pe cca 20% din suprafață, în unele cazuri cu slogane vulgare.

V. Recomandări pentru îmbunătățirea managementului zonelor monitorizate.

a) Măsurile din partea autorităților administrației publice locale din zona monitorizată (Consiliul Județean Hunedoara, Consiliul Local Balșa) și a administrației rezervației

-Realizarea de parteneriate public - private, cu investitori interesați în amenajarea unor câmpuri ecologice în afara zonei speciale de protecție. Costurile pot fi suportate prin accesarea fondurilor UE în cadrul POS Mediu - Axa Prioritară 4 - Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protejarea naturii ; POR - Axa Prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului și PNDR - Axa 3.1.3 - Încurajarea activităților turistice.

-Realizarea unui sistem eficient destinat cunoașterii de către populație și turiști a regimului ariilor naturale protejate și promovării patrimoniului natural și cultural - istoric. Costurile pot fi suportate prin accesarea fondurilor UE în cadrul POS Mediu - Axa Prioritară 4 - Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protejarea naturii și PNDR - Axa 3.1.3 - Încurajarea activităților turistice

-Colectarea de urgență a ambalajelor și deșeurilor menajere din locurile de campare improvizate, și din interiorul rezervației.

-Reconstrucția ecologică în locul numit "Izvorul cu apă acră" din interiorul rezervației naturale Cheile Măzii

b) Măsurile din partea autorităților publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului natural.

-Identificarea, pedepsirea și obligarea la reconstrucția ecologică a zonei locului numit "Izvorul cu apă acră" din interiorul rezervației naturale Cheile Măzii a fâpșilor în cazul lucrărilor de deviere a cursului albiei râului Valea Geoagiului și de barare a izvorului de apă minerală.

-Intensificarea controalelor din partea administrației rezervației, Primăriei Balșa, Inspectoratului Județean al Gărzii de Mediu, Inspectoratului Județean de Poliție și Direcției Apelor, în scopul prevenirii, diminuării și stopării fenomenelor de agresiune împotriva patrimoniului natural.

Colectiv de redactare:

-ing Papava Valer

-biolog Mariana Corcodel

-Gheorghe Chiran

- consultant monitorizarea factorilor apă și sol.

- consultant conservarea biodiversității

- voluntar activități speologice

Notă:

Raportul s-a realizat prin procesarea a 5 fișe de monitorizare alternativă a mediului, întocmite de către voluntari în perioada de monitorizare.

GRUPUL ECOLOGIC DE COLABORARE NERA

Oravița, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 60, județul Caraș – Severin Tel./fax +4 0255 572026, +4 0722 437197, E-mail: gecnera@yahoo.com, www.gecnera.ro,

August 2009

Foaie volantă realizată în cadrul unui proiect finanțat de Guvernele Islandei, Principatului Liechtenstein și Norvegiei prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Mecanismului Financiar SEE